

Artiesten betalen gelag voor slecht beleid

Afwachten of verscherping van toezicht op auteursrechtorganisaties leidt tot beter functioneren

Maarten van Buuren en Donata Lex

Op 1 juli is betrekkelijk geruisloos een wet in werking getreden die het toezicht verscherpt op collectieve beheersorganisaties zoals de vereniging Buma, en de Stichtingen Sena, de Thuis kopie, Leenrecht en Reprorecht. Deze organisaties houden zich bezig met de incasso, het beheer en de verdeling van vergoedingen voor bijvoorbeeld muziek, film en foto's.

Volgens staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie zal de wijziging leiden tot meer transparantie bij de activiteiten van de auteursrechtorganisaties, zodat deze beter kunnen worden gecontroleerd. Hiermee wordt een einde gemaakt aan de wantoestanden waarvan deze beheersorganisaties (die in Nederland een monopoliepositie innemen) in het verleden zijn beticht. Er zou sprake zijn van ongewenste verstengeling van belangen en van het fungeren van de beheersorganisaties als een soort financiële black box.

Aan het College van Toezicht Auteursrechten zijn nu ver(der)gaande bevoegdheden voor het houden van toezicht op de beheersorganisaties toegekend. Zo moet voor de eenzijdige wijziging van tarieven door een organisatie vooraf instemming van het College worden verkregen. Daarbij is aan het College de bevoegdheid toegekend boetes of een dwangsom op te leggen. Ook worden aan de beheersorganisaties ver(der)gaande verplichtingen opgelegd, onder meer ten aanzien van de openbaarmaking van tarieven, beheerskosten en de nevenfuncties van de bestuurders. Dit was hard nodig, hoewel natuurlijk in de praktijk nog moet blijken wat het effect hiervan is.

De drempel voor de hoogte van de beheerskosten is op maximaal 15% van de verdeelde bedragen vastgelegd. Daarbij geldt het beginsel 'pas toe of leg uit'. Beheersorganisaties die niet aan deze norm voldoen, moeten hierover in hun jaarverslag tekst en uitleg geven.

De Nederlandse dj Tiësto treedt op in Las Vegas.

FOTO: HH

Illustratief voor de noodzaak voor een strenger toezicht is het zwaar weer waarin Sena, de Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten, al enige jaren geleden terecht is gekomen. In 2010 en 2011 is bij Sena een ingrijpende reorganisatie doorgevoerd. Het aantal werknemers werd van 70 fte teruggebracht naar 46 fte. Uiteraard werden daarbij vergoedingen betaald. Nadat voorts al eerder was gebleken dat er een groot incassoprobleem bestond, werd reeds in 2009 een bedrag

Sena hanteert verrekening van beheerskosten over reeds uitgekeerde gelden in de afgelopen jaren

van maar liefst € 35,4 mln toegevoegd aan de voorziening oninbare debiteuren. Ten slotte had een grootschalig IT-project niet de resultaten opgeleverd die ervan werden verwacht, met als gevolg een eenmalige afboeking van € 3 mln.

Medio 2012 verklaarde Sena dat het inhoudingspercentage in het verleden met 11% ontoereikend is geweest om de werkelijke kosten te compenseren. Om het ontstane tekort in te lopen heeft Sena het percentage op doorbetalingen verhoogd naar 16% (1% boven het drempelbedrag). Tevens hanteert Sena een verrekening van dit inhoudingspercentage over de uitgekeerde gelden over de afgelopen 5 jaar. Een correctie met terugwerkende kracht dus.

Die correctie op het inhoudingsper-

centage heeft ingrijpende gevolgen voor de uitvoerende kunstenaars en producenten. Juridisch is het zeer de vraag of zo'n verhoging met terugwerkende kracht wel rechtsgeldig is. Als monopolist kon Sena — in ieder geval tot de recente wetswijziging — dit eenvoudigweg opleggen.

Voor de belanghebbenden is het lastig hiertegen in het geweer te komen. Dit blijkt al uit het relatieve stilzwijgen van de uitvoerende artiesten en producenten. Het is maar afwachten of met de wetswijziging dergelijk (wan)beleid tot het verleden zal gaan behoren.

Mr. M.P.P. van Buuren en **mr. D. Lex** zijn advocaat bij De Clercq Advocaten & Notarissen.

Lagere rente hypotheek doet goed

Peter Beursgens

De totale hypotheekrente die Nederlanders betalen bedraagt ongeveer € 34 mrd. Dit heeft een renteaftrek van zo'n € 14 mrd tot gevolg. Geld dat uit de schatkist komt. Het is duidelijk dat de hypotheekrente die we betalen te hoog is. Enerzijds omdat mensen vastzitten aan een langlopende rente waar ze alleen maar vanaf komen door een hoge boeterente te betalen en anderzijds omdat banken gewoon een te hoge rente berekenen.

Door de hypotheekrente terug te brengen naar een aanvaardbaar niveau, zoals dat bijvoorbeeld in Duitsland geldt, zal de totale hypotheekrente die we betalen met pakweg 40% kunnen dalen. Het gevolg is dat de renteaftrek daalt met circa € 6 mrd. Een besparing voor de schatkist voor een bedrag dat toch redelijk bekend in de oren moet klinken. Daarnaast neemt de besteedbare ruimte voor consumenten toe met zo'n € 8 mrd.

Deze simpele maatregel zal tot gevolg hebben dat het consumentenvertrouwen wordt bevorderd en de bestedingen aantrekken. De lagere rente zal de huizenmarkt waarschijnlijk een duwtje in de rug geven. En de banken kunnen zich richten op hun oorspronkelijke taak, het in goede banen leiden van het geldverkeer.

Een eenvoudige maatregel, lagere hypotheekrente, zal leiden tot een vliegwieleffect dat goed is voor iedereen. Een klassiek gevalletje van win-win. Waarom doen we het dan niet?

Peter Beursgens is strategisch adviseur en opleider Yacc Nederland BV.